

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Навчально-науковий юридичний інститут
Кафедра цивільного права

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРАВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Право

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 10 від 26 січня 2024 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Право інтелектуальної власності
Викладач	Стефанишин Наталія Михайлівна, к.ю.н., доцент, доцент кафедри цивільного права
Контактний телефон викладача	Стефанишин Наталія Михайлівна (0342) 596130
Е-mail викладача	Стефанишин Наталія Михайлівна stefanyshyn.nataiia@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі здобувачами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://kcp.pnu.edu.ua/informatsiia-shchodo-navchalnoho-protsesu/ Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту щодо індивідуальних науково-дослідних завдань.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є система правових норм українського законодавства та законодавства зарубіжних країн, що регулюють відносини у сфері права інтелектуальної власності.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальні положення про право інтелектуальної власності. Авторське право і суміжні права. Патентне право. 2. Правові засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг. Нетрадиційні об'єкти права інтелектуальної власності. Договори у сфері інтелектуальної власності. Захист права інтелектуальної власності. <p>Право інтелектуальної власності регулює широке коло суспільних відносин, які виникають в процесі здійснення інтелектуальної діяльності та забезпечує правову охорону результатів інтелектуальної, творчої діяльності особи. Зміст права інтелектуальної власності становлять особисті немайнові права інтелектуальної власності та (або) майнові права інтелектуальної власності визначені цивільним законодавством України.</p> <p><u>Основними джерелами</u> цієї галузі виступають Цивільний кодекс України, Господарський кодекс України, Закони України "Про авторське право і суміжні права", "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі", "Про охорону прав на промислові зразки", "Про охорону прав на знаки для товарів і послуг", "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення правової охорони географічних зазначень" та ряд інших законів і підзаконних актів.</p> <p>Правильне застосування законодавства в сфері права інтелектуальної власності в умовах сьогодення має важливе значення, оскільки, сприяє розвитку науково-технічного прогресу, інформаційного суспільства, що в результаті, відображається на розвитку ринкової економіки та високому рівню соціально-економічного життя суспільства.</p> <p>Без кваліфікованих спеціалістів в сфері права інтелектуальної власності нам навряд чи вдасться справитися з рядом проблем, які пов'язані з правовою охороною об'єктів прав інтелектуальної власності та захистом прав суб'єктів інтелектуальної власності. Важливо, щоб випускники вищих юридичних закладів володіли необхідними знаннями у</p>	

сфері прав інтелектуальної власності в рамках сучасного цивільного права на базі стійкої сформованої правової культури та правового мислення.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Право інтелектуальної власності» є розширення та поглиблення в здобувачів системних знань у сфері механізму правового регулювання та здійснення прав інтелектуальної власності передбачених цивільним законодавством України та особливостями їх правового регулювання.

Основними цілями вивчення дисципліни «Право інтелектуальної власності» є набуття здобувачами знань та розуміння змісту норм законодавства України в сфері права інтелектуальної власності, формування умінь та навичок щодо самостійного розв'язання практичних проблем, які виникають у процесі реалізації таких прав, правильного застосування норм цивільного законодавства.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 9. Здатність працювати в команді.

ЗК 10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні компетентності:

СК 4. Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.

СК 6. Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України.

СК 7. Здатність застосовувати норми та інститути права, зокрема з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК 8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.

СК 10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

СК 11. Здатність визначати суттєві та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК 12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.

СК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

СК 14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

СК 16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

ПРН 2. Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини.

ПРН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

ПРН 4. Знати та розуміти основи права Європейського Союзу.

ПРН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих практичних обставин з достатньою обґрунтованістю.

ПРН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.

ПРН 9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.

ПРН 12. Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.

ПРН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

ПРН 15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

ПРН 16. Використовувати комп'ютерні програми, необхідні у правничій діяльності.

ПРН 17. Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди.

ПРН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

ПРН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

ПРН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

ПРН 22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
4	081 Право	2	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.

Модуль I. Загальні положення про право інтелектуальної власності. Авторське право і суміжні права. Патентне право.

Тема № 1. Загальні положення про право інтелектуальної власності	2	2	10
Тема № 2. Авторське право і суміжні права	2	4	5
Тема № 3. Патентне право	2	2	10

Модуль II. Правові засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг. Нетрадиційні об'єкти права інтелектуальної власності. Договори у сфері інтелектуальної власності. Захист права інтелектуальної власності.

Тема 4. Правові засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг	2	2	10
Тема №5. Нетрадиційні об'єкти права інтелектуальної власності	2	4	5
Тема №6. Договори у сфері інтелектуальної власності	2	2	10
Тема №7. Захист права інтелектуальної власності	-	2	10
ЗАГ.:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни</p>	<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни є уніфікованою в межах навчально-наукового юридичного інституту і визначається п. 4.6 «Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника», затверджено Вченою радою Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника протокол № 2 від 10 жовтня 2010 року (положення зі змінами, внесеними Вченою радою Навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол № 3 від 30 листопада 2022 року) – текст розміщений на інформаційному стенді та сайті Інституту https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2023/02/Положення-про-порядок-оцінювання-здобувачів-у-ННЮІ.pdf</p>
<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p>Вивчення дисципліни передбачає <u>обов'язкове</u> виконання всіма здобувачами одної письмової контрольної роботи. Робота виконується на 9 семінарському занятті та охоплює два змістовних модулі, які складаються із 7-ми тем.</p> <p>На контрольну виноситься 1 описове завдання, яке оцінюється в 10 балів, 2 визначення термінів, які оцінюються по 5 балів, 3 закритих тестових запитань, які оцінюються по 5 балів та розв'язання практичної ситуації, яке оцінюється в 15 балів. Максимальний бал за контрольну становить 50.</p> <p><u>За бажанням (для отримання додаткових від 1 до 5-ти балів за кожен семестр)</u> здобувачі можуть виконувати індивідуальні завдання за темою відповідного семінарського заняття. Види, приклади підготовки та критерії оцінювання індивідуальних завдань знаходяться в Методичних вказівках для підготовки до семінарських занять, що розміщені на сайті кафедри https://kcp.pnu.edu.ua/navchalno-metodychni-materialy/</p>
<p>Семінарські заняття</p>	<p>Система оцінювання семінарських занять визначена п. 4.6.2. «Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника»: https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2023/02/Положення-про-порядок-оцінювання-здобувачів-у-ННЮІ.pdf</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Порядок та організація контролю знань здобувачів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються розділом. 5 «Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника»: https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2023/02/Положення-про-порядок-оцінювання-здобувачів-у-ННЮІ.pdf</p>
<p>Підсумковий контроль</p>	<p>Форма підсумкового контролю – залік.</p> <p>Залік виставляється викладачем на останньому семінарському занятті у семестрі відповідно до п. 4.6. «Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника».</p>

Перескладання семестрового заліку проводиться окремою парою в офлайн чи онлайн формах за графіком, затвердженим директором Інституту, студентами, які одержали після виставлення заліку «не зараховано» (нижче 50 балів), а також мали на день виставлення заліку невідпрацьовані пропущені заняття (за умови їх відпрацювання). Заліковий білет у такому випадку складається із двох теоретичних питань – по 20 балів кожне, задачі – 20 балів та 20-ти тестових завдань, кожне з яких оцінюється по 2 бали. Максимальний бал за залікову роботу складає 100. Залік також може проводитися з використанням технологій дистанційного навчання на платформі <https://d-learn.pnu.edu.ua/>. У такому разі залік проводиться у тестовій формі. Структура білета – 50 тестових завдань різної складності, кожне з яких оцінюється у 2 бали.

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Планується виконання здобувачами обов'язкових та додаткових декількох видів письмових робіт: обов'язкової письмової контрольної роботи, письмових тестових завдань за темами, винесеними на самостійне опрацювання (перелік міститься в Методичних вказівках для забезпечення самостійної роботи студентів денної форми навчання), письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо, залікової роботи, а також додаткових письмових індивідуальних завдань.

Академічна доброчесність:

Очікується, що здобувачі будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається «Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника». URL:

<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Положенняпро-запобігання-академічному-плагіату.pdf>

Відвідування занять:

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі відвідають лекції і практичні заняття навчальної дисципліни.

Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Здобувач зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття.

За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник навчальної дисципліни віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу здобувача (п. 5.1.2 Положення про порядок оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника):

<https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2023/02/Положення-про-порядок-оцінювання-здобувачів-у-ННЮІ.pdf>

Неформальна освіта:

Визнання результатів неформальної освіти здійснюється відповідно до «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (в редакції від 01.11.2022 року):

<https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

1. Стефанишин Н.М., Схаб-Бучинська Т.Я. Штучний інтелект в системі об'єктів цивільних прав. Аналітично-порівняльне правознавство - електронне наукове фахове видання. 2023. №3. С.126-131.

2. Стефанишин Н.М. До проблеми цивільно-правового регулювання штучного інтелекту. Актуальні проблеми інтелектуального, інформаційного та ІТ права: Збірник матеріалів третьої Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Львів, 17-18 травня 2019 р.). Львів, 2019. С. 146-149.

3. Стефанишин Н.М. До питання про співвідношення понять «охорона прав інтелектуальної власності» та «захист прав інтелектуальної власності». Вдосконалення правового регулювання прав та основних свобод людини і громадянина: Матеріали щорічної Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених (30 квітня 2020 р.). Івано-Франківськ, 2020. С. 76-80.

4. Стефанишин Н.М. Смарт-контракт в цивільному праві України. Договір як універсальна форма правового регулювання: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Івано-Франківськ, 20 березня 2020 р.). С. 19-22.

5. Стефанишин Н.М. Договірне регулювання відносин в авторському праві. Договір як універсальна форма правового регулювання: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Івано-Франківськ, 26 березня 2021 р.). С. 86-89.

6. Стефанишин Н.М. Визначення сутності поняття "самоплагіат". Вдосконалення правового регулювання прав та основних свобод людини і громадянина: Матеріали щорічної Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених (16 травня 2022 р.). Івано-Франківськ, 2022. С. 91-93.

7. Стефанишин Н.М. Правова охорона комерційного (фірмового) найменування. Матеріали звітної наукової веб-конференції викладачів, докторантів, аспірантів університету за 2022 рік Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 3–7 квітня 2023 р., м. Івано-Франківськ. Електронне видання. Івано-Франківськ : Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2023. С. 313-315.

8. Стефанишин Н.М. Особливості правового регулювання вільного використання об'єктів авторського права. Матеріали звітної наукової веб-конференції викладачів, докторантів, аспірантів університету за 2021 рік Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 4–5 квітня 2022 р., м. Івано-Франківськ. Електронне видання. Івано-Франківськ: Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2022. С. 91-93.

9. Авторське право та суміжні права в Україні. Їх захист та відповідальність / Д.В. Журавльов, К.І. Чижмарь. Видавництво ЦУЛ, 2020. 220 с.

10. Хрідочкін А.В., Віхляєв М.Ю., Ломакіна А.А. Енциклопедія інтелектуальної власності. / Хрідочкін А.В., Віхляєв М.Ю., Ломакіна А.А. Видавничий дім "Гельветика", 2022. 580 с.

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в навчально-методичних посібниках:

1. Стефанишин Н.М. Право інтелектуальної власності. Методичні вказівки для підготовки до семінарських занять студентів денної форми навчання. Івано-Франківськ: Навчально-науковий юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2024. с.

<https://kcp.pnu.edu.ua/navchalno-metodychni-materialy/>

2. Стефанишин Н.М. Право інтелектуальної власності. Методичні вказівки для забезпечення самостійної роботи студентів денної форми навчання. Івано-Франківськ: Навчально-науковий юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2024. с.

<https://kcp.pnu.edu.ua/navchalno-metodychni-materialy/>

Викладач: Наталія СТЕФАНІШИН
доцентка кафедри цивільного права